

20^{fed} Gorffennaf 2020

CYNNIG NEWID AWYROFOD ACP-2019-58 ARDAL PERYGL MAES GLANIO LLANBEDR – CRYNODEB O'R DEWISIADAU DYLUNIO A'R ARFARNIAD CYCHWYNNOL

Diolch am eich mewnbwn hyd yma ar ein Cynnig Newid Maes Glanio, ACP-2019-58, Ardal Perygl Maes Glanio Llanbedr. Pwrpas y nodyn hwn yw crynhoi'r casgliadau a'r argymhellion yn dilyn yr ymgysylltu diweddar ac yna amlinellu'r camau nesaf.

Yn gyntaf, buasem yn hoffi atgoffa pawb sut y mae'r ymgysylltu diweddar yn dod yn rhan o Broses Newid Awyrofod CAP161 yr Awdurdod Hedfan Sifil (CAA). Rydym erbyn hyn wedi gorffen datblygu'r egwyddorion dylunio a'r dewisiadau dylunio o dan Gamau 1 a 2, ac wedi cyflwyno'r dogfennau hyn i'r CAA ar gyfer Adolygiad Gateway - Camau 1 a 2 ynghyd - ar 31ain Gorffennaf. Yn dilyn hyn byddwn yn wynebu Cam 3 sef ymgynghoriad cyhoeddus llawn a ffurfiol yn ystod Hydref 2020 - caiff yr ymgynghoriad hwn ei gynnal yn unol ag egwyddorion Gunning a chanllawiau'r Llywodraeth. Gallai hyn arwain at fireinio'r dyluniad ymhellach yn Cam 4 cyn ei gyflwyno i'r CAA ar gyfer penderfyniad terfynol. (Cam 5). Ar y funud rhagwelir gweithredu Cam 6 yn ystod Haf 2021 ac adolygiad terfynol sef Cam 7 yn digwydd 12 mis yn ddiweddarach.

Gellir gweld sefyllfa bresennol ACP Ardal Perygl Llanbedr a'r holl ddogfennaeth ffurfiol sydd wedi ei gyflwyno i gefnogi'r cynnig trwy bortal arlein y CAA:

<https://airspacechange.caa.co.uk/PublicProposalArea?pID=193>

Pwrpas CAP1616 yw osgoi "glastwreiddio" ("solutionising") ac i sefydlu proses strwythurol sydd yn sicrhau – yn dilyn protestiadau a wnaed gan randdeiliaid - awyrofod sydd wedi ei ddylunio a'i weithredu yn ystyriol a chytbwys. Hyd yma, rydym wedi cynnal nifer o gyfarfodydd targed gyda rhanddeiliaid er mwyn ysgogi trafodaeth o'r ddwy ochr ar y gofynion cychwynnol ac hefyd rydym wedi dosbarthu holiaduron i dros 200 o randdeiliaid a phobl sydd â diddordeb. Yn dilyn yr holiaduron cychwynnol gofynwyd i randdeiliaid i wneud sylwadau pellach ar nifer o ddewisiadau dylunio a roddwyd gerbron.

Isod mae crynodeb o'r canfyddiadau allweddol a ddaeth yn sgil datblygu egwyddorion dylunio, opsiynau dylunio ac arfarniad cychwynnol o'r opsiynau hynny:

1. Rydym wedi paratoi dau opsiwn dylunio ar gyfer yr Ardal Perygl (AP) fel y gwelir yn Ffigurau 1 a 2. Yn y ddau achos, mae'r dyluniad yn darparu ardal o awyrofod neilltuedig sydd yn lleol i Faes Glanio Llanbedr ar gyfer profi systemau hedfan awyrofod newydd (dangosir enghreifftiau ohonynt yn Ffigwr 3a-f) ynghyd â choridor awyr a fydd yn cysylltu Maes Glanio Llanbedr gyda'r Ardal Perygl D201 bresennol;
2. Mae opsiwn #1 yn disgrifio gwaelodlin ar gyfer y newid awyrofod ar sail y cynllun Ardal Perygl Dros Dro (APDD) y cynhaliwyd ymgynghoriad arno yn wreiddiol, ac a gymeradwywyd a'i gyhoeddi yn 2014. Mae opsiwn #2 yn fireiniad pellach o'r APDD hwn ac wedi ei seilio ar atborth a dderbyniwyd fel rhan o'r broses trafod rhwng y ddwy ochr ar yr Egwyddorion Dylunio;
3. Cyn belled ag sydd bosibl, mae ffurf y ddau opsiwn AP wedi ei ddylunio i fod yn hawdd ei ddeall a'i weithredu ac mae'r maint wedi ei ddylunio i ystyried ystod y systemau awyrofod newydd a gwahanol;
4. Mae mwyafrif yr ymatebion wedi bod yn bositif ac wedi eu croesawu gan y gymuned awyrofod /hedfan sydd yn gwneud cais am ddefnyddio'r Ardal Perygl Barhaol er mwyn gwella eu cynnyrch

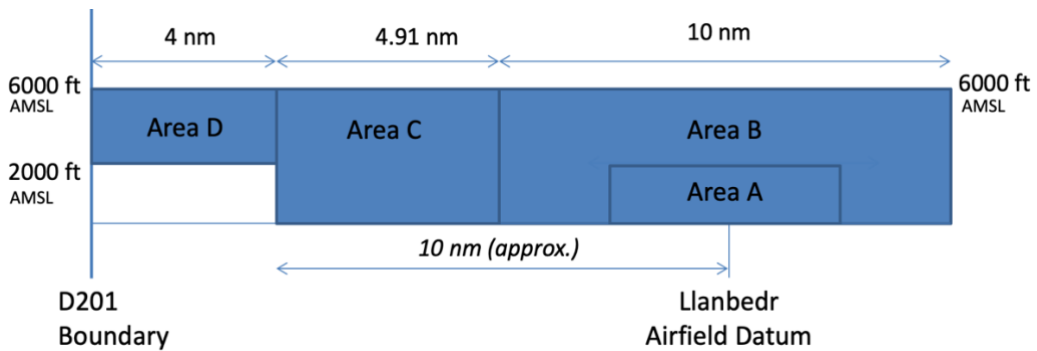
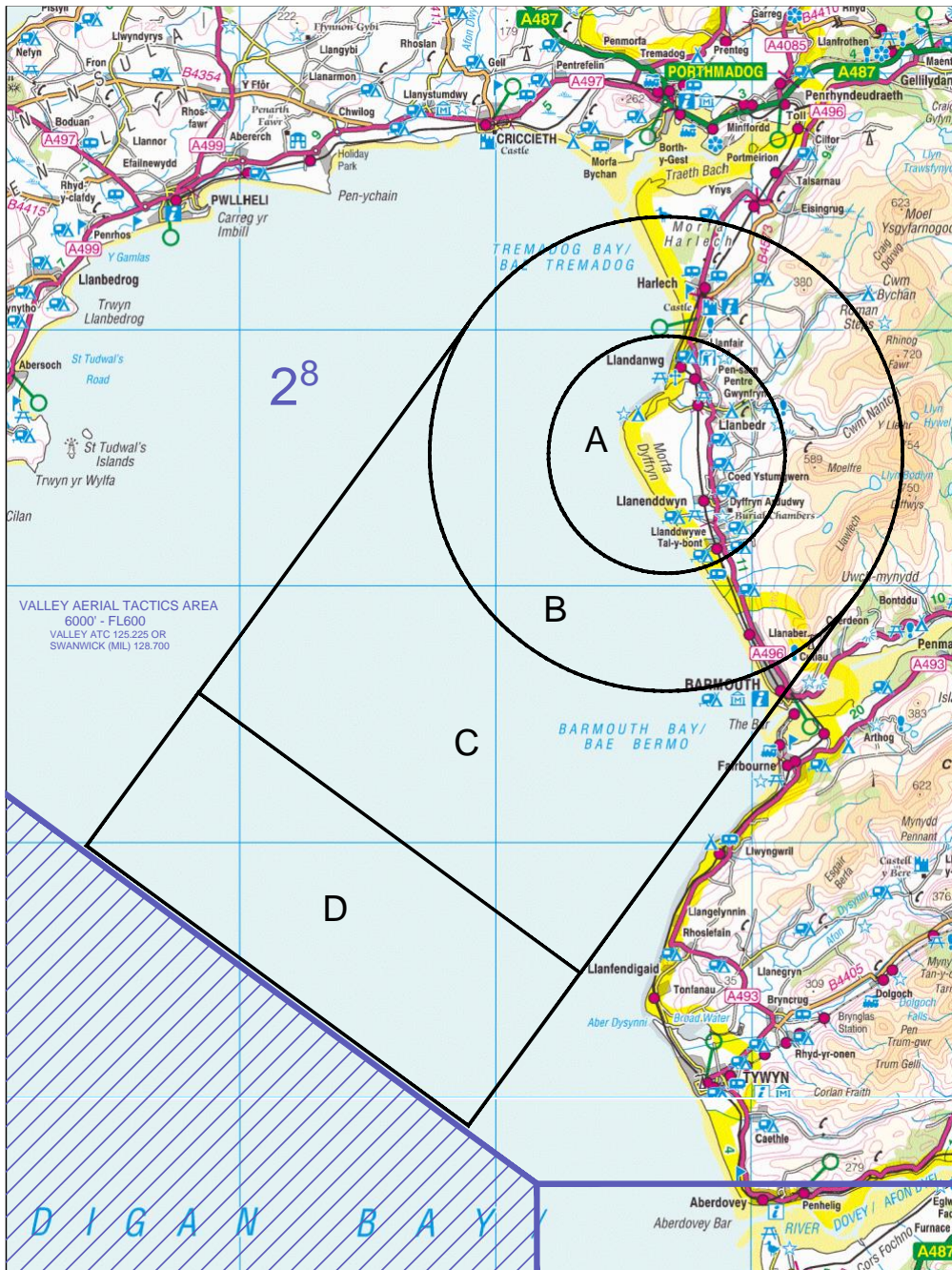
a'u gwasanaethau, ac hefyd gan y gymuned leol sydd yn gallu gweld y manteision a fyddai'n dod i'r economi ranbarthol yn sgil y busnes hwn;

5. Roedd yr ychydig ymatebion negyddol yn codi materion a chwestiynau ar ddau destun yn ymwneud ag egwyddor, (i) effaith neilltuo ar y defnydd hyblyg o awyrofod gan weithredwyr awyrennau eraill, a (ii) effaith niwsans sŵn a niwsans cyffredinol ar weithgareddau hamdden eraill ym Mharc Cenedlaethol Eryri ac o'i gwmpas;
6. Yn gyffredinol, credid bod Opsiwn #1 yn haws ei ddehongli ac yn darparu gwell hyblygrwydd i weithredwyr ddefnyddio'r AP, tra bod Opsiwn #2 yn fwy cymhleth ond yn cynnig mwy o fanteision o safbwynt defnydd hyblyg o awyrofod ar gyfer gweithgareddau hedfan eraill;
7. Mae Awyrofod Eryri wedi asesu ymhellach effeithiau Opsiwn #1 ac Opsiwn #2 yn erbyn opsiwn arall sef "gwneud dim" (h.y. parhau o dan Ardal Perygl Dros Dro);
8. Mae'r asesiad wedi amlygu achos economaidd cryf dros weithredu Ardal Perygl Barhaol ar sail y bydd (a) yn gwella'n sylweddol fedrusrwydd gwasanaeth profi hedfan y DU mewn awyrennau amgylcheddol gyfeillgar a thechnolegau trydan yn unol â Strategaeth Ddiwydiannol Awyrofod 2018, ac hefyd (b) yn cynhyrchu swyddi ac yn dod â manteision economaidd i'r cymunedau lleol;
9. Disgwylir y bydd nifer symudiadau hedfan y system awyrofod newydd yn dyblu, ond mae'r niferoedd yn gymharol fach (tua 100 diwrnod o weithgaredd Ardal Perygl y flwyddyn a hyd at 200 hediad y flwyddyn ar gyfartaledd), bydd mwyafrif helaeth y gweithrediadau (oddeutu 90%) uwchben y maes glanio ac allan uwchben y môr a bydd maint y peiriannau (y mwyafrif yn llai na 150kg) a math y gyriant (50%+ yn drydanol) yn golygu y disgwylir i unrhyw sŵn ac effaith amgylcheddol fod yn isel iawn;
10. Mae'r amcangyfrif o tua 100 diwrnod o weithredu Ardal Perygl y flwyddyn yn trosi i 2 ddiwrnod yr wythnos ar gyfartaledd, gyda gweithrediadau dros 2000 troedfedd yn debygol am 33% o'r amser hwn ar gyfartaledd. Credir felly bod yma ddigon o le a sgôp i dderbyn yr holl weithgareddau hedfan yn ddiogel, gan gynnwys hyfforddiant milwrol a hedfan cyffredinol. Mae egwyddorion rheoli traffig awyr perthnasol eisoes wedi eu hadnabod er mwyn sicrhau na fydd unrhyw wrthdaro gofodol nac amserol ar draws unrhyw agwedd o'r Ardal Perygl;
11. Un elfen yn unig o'r Achos Diogelwch Gweithredol aml-agwedd hwn yw'r Ardal Perygl y bydd unrhyw weithredwr drôn yn gorfod ei gyflwyno i'r CAA ei gymeradwyo cyn i unrhyw hediad o fewn yr AP gael ei ganiatau. Bydd yr OSC yn disgrifio ble, pa bryd a sut bydd y drôn yn gweithredu a disgwylir iddo ddangos y caiff pob ardal adeiledig neu sensitif ei hosgoi ac y bydd mecanweithiau geoffensio addas wedi eu cynnwys yn yr awtopeilot er mwyn sicrhau nid yn unig bod bod hyn wedi ei gyflawni ond y bydd y drôn hefyd wedi ei gyfyngu o fewn yr AP bob amser.
12. Rydym yn sylweddoli beth yw pryderon rhanddeiliaid eraill ac yn credu bod cyfaddawd derbyniol i bawb ar y materion a nodir yn (5) yn hawdd iawn ei gyflawni. Penderfynwyd cymryd camau i drafod ymhellach er mwyn mireinio eto y manylion a'r drefn gweithredu fel y gellir sefydlu Llythyrau Cytundeb gyda'r rhanddeiliaid hyn.

Ochr yn ochr gyda'r nodyn hwn, byddwn hefyd yn ysgrifennu ar yr ymatebwyr hynny a gododd gwestiynau penodol, er mwyn darparu eglurhad mwy manwl o'n dadansoddiad gan ei fod yn berthnasol i'w buddiannau hwy.

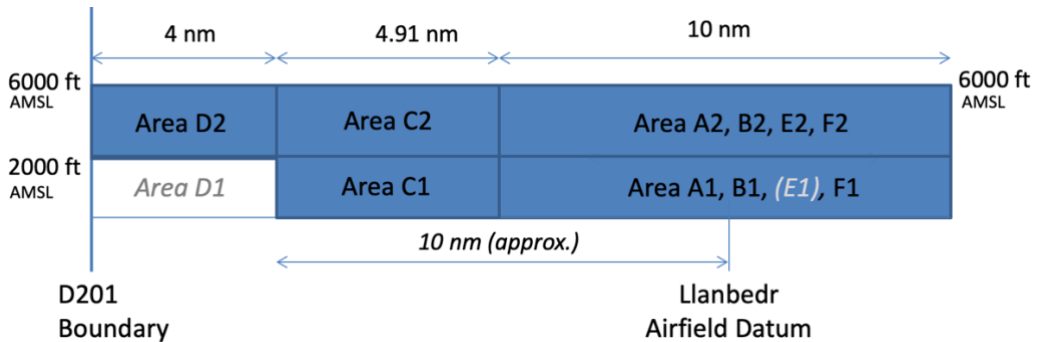
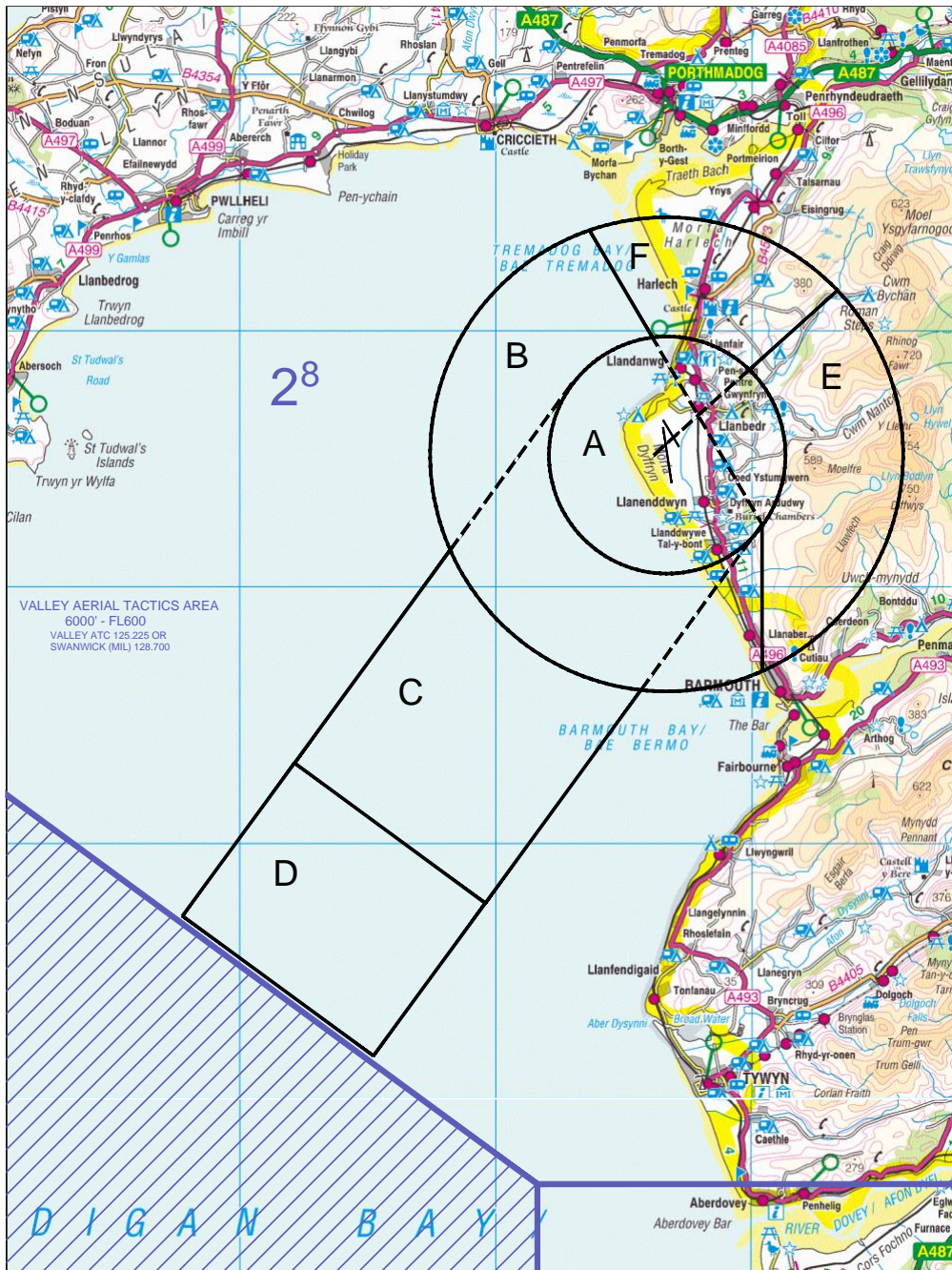
Ar sail yr ystyriaethau diogelwch, gweithredol, amgylcheddol ac economaidd, rydym wedi argymhell bod y CAA yn ystyried cynnig awyrofod AP Llanbedr yn ffafriol.

Rydym yn ymwybodol bod natur dechnegol iawn y mater hyd yma o reidrwydd yn adlewyrchu'r pwynt a gyrhaeddwyd yn y broses dylunio ACP, ond rydym yn agored i dderbyn sylwadau a thrafodaethau pellach yn Cam 3. Byddwn hefyd yn ystyried y modd y gellir datblygu deunyddiau ymgynghori a fydd yn addas ar gyfer ystod o gynulleidfaoedd, gan gynnwys y modd y gellir trosglwyddo gwybodaeth dechnegol i randdeiliaid nad ydynt yn gyfarwydd â hedfannaeth.

Ffigwr 1 – Drafft dyluniad awyrfod Opsiwn #1 ar gyfer ACP-2019-58, Ardal Perygl Llanbedr (DA)

Figur 2 – Drafft dyluniad awyrowfod Opsiwn #2 ar gyfer ACP-2019-58, Ardal Perygl Llanbedr (DA)

Ffig. 3a – Drôn Penguin B a ddefnyddir i archwilio posibiliadau ar gyfer defnydd awyrfeddygol

Ffig. 3b – Cerbyd Symudedd Awyrfod Fertigol trydan (Vertical Mobility Aerospace)

Ffig. 3c – Scheibel S100 Camcopter a ddefnyddir i archwilio'r posibiliadau ar gyfer dronau chwilio/achub

Ffig. 3d – Cerbyd Astigan ynni solar (HALE)

Ffig. 3e – C-Astral Bramor a ddefnyddir i archwilio'r posibiliadau ar gyfer dronau mapio ac arolygu

Ffig. 3f – Golygfa o Fae Ceredigion o'r balw'n profi gofod-agos B2Space